

Svenska kyrkans överklagandenämnd
Meddelat 2023-09-01

Beslutsprövning

57 kap. 8–19 §§ kyrkoordningen

YRKANDE M.M.

Kyrkofullmäktige i Y församling beslutade den 18 augusti 2022, § 53, och den 7 december 2022, § 85, att sälja fastigheten U på Vgatan i X. A och B begärde beslutsprövning och inhibition av sistnämnda beslut. Domkapitlet meddelade slutligt beslut den 22 februari 2023 innebärande att det sistnämnda försäljningsbeslutet upphävdes. Domkapitlets beslut den 22 februari 2023 överklagades av kyrkofullmäktige till Överklagande-nämnden (se Överklagandenämndens ärende ÖN 2023/15 och beslut 14/2023).

Kyrkofullmäktige i Y församling beslutade den 23 februari 2023, § 22, att upphäva sina beslut om försäljning av den 18 augusti 2022, § 53, och den 7 december 2022, § 85, samt fattade ett nytt beslut om försäljning av fastigheten U. A och B begärde beslutsprövning av kyrkofullmäktiges beslut med yrkande om att det skulle upphävas då lokalförsörjningsplan inte hade upprättats, MBL-förhandling inte hade genomförts och ärendet inte hade beretts i tillräcklig omfattning. Kyrkofullmäktige motsatte sig ändring av beslutet. Domkapitlet fattade slutligt beslut med anledning av överklagandet den 22 mars 2023, dvs. det beslut som nu är föremål för nämndens prövning. Domkapitlets beslut innebar även denna gång att fullmäktiges försäljningsbeslut upphävdes, se bilaga A.

Kyrkofullmäktige har överklagat beslutet och yrkat att det ska upphävas. I överklagandet har lämnats en utförlig redogörelse för bakgrunden till försäljningsbeslutet och i vilken ordning beslut relaterade till försäljningen har fattats. Det har anförts att den enda grund för upphävande av försäljningsbeslutet som skulle kunna komma ifråga är 57 kap. 10 § 4 kyrkoordningen. Det har vidare anförts att det inte är korrekt att någon MBL-förhandling inte har genomförts och att beredningen har varit tillräckligt. Därutöver har till stöd för överklagandet anförts bl.a. följande.

"Det är oklart om domkapitlet ingått i någon sakprövning av dessa två tillkommande grunder (*MBL-förhandling och otillräcklig beredning, nämndens anmärkning*), då domkapitlet beträffande dessa uttalar att 'dessa frågeställningar nu lämnas därhän'. Om detta, i en juridisk beslutstext något ovanliga sätt för ett beslutsorgan att uttrycka sig, innebär att dessa två grunder har avvisats och således ej prövats i sak eller om de har sakprövats men ogillas är för kyrkofullmäktige oklart.

Församlingen har en lokalförsörjningsplan 2022-2030. Denna har beslutats enhälligt av kyrkofullmäktige. När det gäller lokalförsörjningsplan är därtill följande att märka. Enligt 47 kap. 12 § kyrkoordningen gäller att det ska finnas en lokalförsörjningsplan. Att en sådan föreligger utgör dock enligt kyrkoordningen ingen förutsättning för att kyrkofullmäktige ska kunna ingå ett civilrättsligt bindande avtal om att avyttra en fastighet som församlingen äger. Det finns inte heller någon regel i kyrkoordningen som föreskriver att kyrkorådet i sin beredning av en avyttring av fast egendom som församlingen äger ska ingå en analys av vilka konsekvenser avyttringen har i förhållande till lokalförsörjningsplanen.

I detta hänseende skiljer sig kyrkoordningens reglering tydligt från vad som gäller i förhållande till en barnkonsekvensanalys, eftersom det i 3 kap. 22 § kyrkoordningen uttryckligen och tydligt föreskrivs att det i kyrkorådets beredning ska ingå en analys av vilka konsekvenser ett beslut får för barn (jfr ÖN 2022-6). En motsvarande reglering saknas när det gäller lokalförsörjning. Om en lokalförsörjningsplan verkligen krävs på samma sätt som en barnkonsekvensanalys för att en fastighetsförsäljning ska kunna ske enligt det inomkyrkliga regelverket, hade detta fått föreskrivas klart och uttryckligen i kyrkoordningen. Så har inte skett. En klar och tydligt reglering hade krävts av såväl rättssäkerhets- som rena legalitetskäl för att ett sådant krav ska kunna uppställas. Domkapitlet har i det överklagade beslut helt förbigått denna problematik.

Beträffande lokalförsörjningsplan bör vidare följande noteras. Varken kyrkostyrelsen centralt eller X stift har på förhand kommunicerat eller ens antytt till Y församling eller, såvitt någon annan församling, att dessa är förhindrade att ingå civilrättsligt bindande avtal om att sälja en fastighet om inte en godtagbar lokalförsörjningsplan föreligger och/eller att ingå civilrättsligt bindande avtal om att sälja en fastighet om försäljningen inte villkoras av att kyrkofullmäktiges försäljningsbeslut vinner laga kraft enligt det inomkyrkliga regelverket, dvs. efter i förekommande fall att en beslutprövning vunnit laga kraft efter prövning i högsta instans.

En lokalförsörjningsplan för Y församling, hur omfattande den än görs och hur väl den än utförs, kan inte heller leda till någon annan slutsats än att den församlingen tillhöriga fastigheten U är den utan tvekan är mest lämpliga att avyttra av församlingens fastigheter, för att församlingen ska ha möjlighet att i enlighet med kyrkoordningens grundläggande reglering av församlingens uppgifter långsiktigt iståndsätta och underhålla församlingens kyrkobyggnader så att de även fortsättningsvis kan användas för församlingens centrala verksamhet.

I sammanhanget finns slutligen anledning att på nytt erinra om att den aktuella beslutprövningen inte får inrymma någon prövning av det civilrättsliga avtalsförhållanden mellan parterna i försäljningsavtalet avseende X U. Detta avtal gäller enligt 4 kap. jordabalken oförändrat oavsett utfallet av den nu aktuella beslutprövningen."

A och B har getts tillfälle att yttra sig med anledning av överklagandet, man har inte inkommit med något yttrande.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Severin Blomstrand, Esbjörn Särddquist, Ragnar Persenius, Eric Bylander och Britt Louise Agrell) anförde i beslut den 1 september 2023 följande.

Kyrkoordningen innehåller inte några särskilda överklaganderegler för beslut som det klandrade. Beslutet kan därför endast överklagas på formell grund med stöd av bestämmelserna om beslutprövning i 57 kap. 8–19 §§ kyrkoordningen. Någon bedömning av ett klandrat besluts materiella lämplighet kan inte ske vid en sådan prövning.

Ett prövat beslut ska, enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen, upphävas, om det

1. inte har tillkommit i rätt ordning,
2. hänför sig till något som inte är en angelägenhet för församlingen, pastoratet respektive stiftet,
3. har fattats av ett organ som har överskridit sina befogenheter, eller
4. strider mot kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa.

Överklagandenämnden konstaterar inledningsvis att eventuella brister i beredningen eller avsaknad av MBL-förhandling inte kan medföra att ett beslut upphävs med stöd av bestämmelserna i 57 kap. 10 § kyrkoordningen, se t.ex. nämndens beslut 21/2016 och 9/2016. Nämnden instämmer i att prövningen om ett eventuellt upphävande ska göras mot bestämmelsen i 57 kap. 10 § 4 kyrkoordningen.

Domkapitlet har som huvudsakligt skäl för att undanröja kyrkofullmäktiges beslut anført att den lokalförsörjningsplan som gäller för Y församling, fastställd av fullmäktige den 31 januari 2022, sammantaget inte uppfyller de krav som kan uppställas på en sådan. En försäljning av fastigheten U är inte förenlig med lokalförsörjningsplanen eftersom planen inte nämner något om avyttring eller omdisponering av lokaler. Vidare har anförts att beslutet om att sälja fastigheten U utan att ha en uppdaterad och fullständig lokalförsörjningsplan strider mot såväl 47 kap.12 § kyrkoordningen som Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner, SvKB 2018:8.

Enligt bestämmelserna i 47 kap. 12 § kyrkoordningen ska för bl.a. församlingar finnas en lokalförsörjningsplan. Planen ska enligt 3 kap. 2 § kyrkoordningen fastställas av kyrkofullmäktige. Bakgrunden till beslutsordningen är att kyrkofullmäktiges beslut bör avse vad som skulle kunna kallas strategiska lokalförsörjningsplaner, varmed avses en övergripande och långsiktig planering av

församlingens eller pastoratets lokalförsörjning. Bestämmelserna om lokalförsörjningsplan infördes genom beslut av 2016 års kyrkomöte. I utredningen som låg till grund för förslaget framhölls att det fanns ett behov av att få ner kostnaderna för fastigheter inom Svenska kyrkan, framför allt genom att reducera fastighetsinnehavet. Ett viktigt instrument för detta var lokalförsörjningsplaner, varför det föreslogs att sådana skulle finnas i bl.a. varje församling och att stiftet skulle ge stöd i arbetet med att ta fram planer och följa upp att planerna tillämpades. Kyrkostyrelsen anslöt sig till förslaget och anförde att lokalförsörjningsplanen skulle relatera till församlingsinstruktionen, men inte utgöra en del av den. Kyrkostyrelsens uppfattning var även att det skulle utfärdas gemensamma riktlinjer för lokalförsörjningsplaner för att ytterligare effektivisera arbetet. Riktlinjerna skulle tas fram i samråd mellan stiftet och den nationella nivån, varvid det framhölls att sådana riktlinjer var just riktlinjer och att en anpassning utifrån lokala förhållanden alltid måste vara möjlig. Den nationella nivån har utarbetat ett dokument benämnt "Vägledning i lokalförsörjningsplanering". Enligt vad som uttalas i dokumentet är syftet med vägledningen att ge stöd i arbetet med att upprätta en lokalförsörjningsplan. Vidare gavs kyrkostyrelsen genom en delegationsbestämmelse i kyrkoordningen en möjlighet att utfärda närmare bestämmelser om planerna. Beträffande det anförda, se KsSkr 2016:6, s. 29, 30 och 121. Kyrkostyrelsen har, med stöd av delegationen, fattat beslut med närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner, vilka trädde i kraft den 1 januari 2019, SvKB 2018:8. Bestämmelserna reglerar lokalförsörjningsplanens ändamål, omfattning och innehåll samt hur planen ska rapporteras. Lokalförsörjningsplanen ska omfatta församlingens samlade innehav av mark, byggnader och anläggningar för all verksamhet som församlingen planerar (4 §) och innehålla redogörelser för fullmäktiges mål för lokalförsörjningen, verksamhetens planerade utveckling, församlingens bestånd och behov av mark, byggnader och anläggningar, en åtgärdsplan samt en konsekvensanalys (6 §).

Bestämmelsen i 47 kap. 12 § kyrkoordningen är allmänt utformad och föreskriver endast att en lokalförsörjningsplan ska finnas, däremot inte något om planens innehåll eller omfattning. Som redovisats ovan är tanken att planen ska vara ett hjälpmedel vid den övergripande planeringen av lokalförsörjningen. Kyrkoordningen föreskriver inte att en lokalförsörjningsplan ska ingå i beredningen av ett enskilt ärende om en fastighetsförsäljning. Att ett beslut om en fastighetsförsäljning inte har stöd i en lokalförsörjningsplan innebär därmed inte att beslutet strider mot kyrkoordningen. Det kan tilläggas att, eftersom kyrkoordningen inte uppställer några krav på en lokalförsörjningsplans innehåll och kvalitet, inte heller eventuella brister i planen skulle kunna läggas till grund för upphävande av ett beslut såsom stridande mot kyrkoordningen.

När det gäller frågan om det prövade beslutet strider mot SvKB 2018:8 konstaterar nämnden att bestämmelser i SvKB i och för sig omfattas av begreppet "annan kyrklig bestämmelse" enligt 57 kap. 10 § 4 kyrkoordningen (se Edqvist m.fl., Kyrkoordning för Svenska kyrkan 2022 med kommentarer och angränsande lagstiftning, s. 897.). Inte heller bestämmelserna i SvKB 2018:8 föreskriver emellertid att en lokalförsörjningsplan ska ingå i ett ärende om en fastighetsförsäljning eller hur planen närmare ska vara utformad.

Dokumentet "Vägledning i lokalförsörjningsplanering" är endast avsett att utgöra ett stöd vid arbetet med att utarbeta en lokalförsörjningsplan. En lokalförsörjningsplan är att anse som ett planeringsverktyg för berörd instans när det gäller frågor om lokalförsörjning m.m., dock utan någon självständig rättsverkan.

Sammanfattningsvis gör Överklagandenämnden bedömningen att det prövade beslutet inte strider mot 47 kap. 12 § kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa. Domkapitlets beslut ska därför undanröjas.

Det ankommer inte på nämnden att ta ställning till giltigheten av civilrättsliga avtal mellan en juridisk person inom Svenska kyrkan, i detta fall Y församling, och dess motpart/er.

Överklagandenämndens beslut: Överklagandenämnden upphäver Domkapitlets i X stift beslut den 22 mars 2023 i ärende DK 2023–35.
Sökord: Beslutsprövning. Fastighetsförsäljning.
Ärendenummer: ÖN 2023–0018.
Beslut: 13/2023

Bilaga A

Svenska kyrkan X STIFT	BESLUT Meddelat i X	BILAGA TILL DOMKAPITLET PROTOKOLL 2023-03-22, § 37
DOMKAPITLET	2023-03-22	Dnr DK 2023–0035
Klagande	A B	
Motpart	Kyrkofullmäktige i Y församling Ombud: Advokaten C	
Beslut	Kyrkofullmäktige i Y församling beslut den 23 februari 2023, § 22	
Saken	Beslutsprövning enligt 57 kap. 8–18 §§ kyrkoordningen	
Domkapitlets beslut	Domkapitlet upphäver kyrkofullmäktige i Y församlings beslut den 23 februari 2023, § 22	

Bakgrund

Vid ett extra sammanträde med kyrkofullmäktige i Y församling (fortsättningsvis Kyrkofullmäktige) den 18 augusti 2022 fattades ett beslut om att fastigheten U, Vgatan, skulle avyttras men att flera bud skulle inhämtas innan slutligt besked om köpare skulle fattas vid nästkommande sammanträde med fullmäktige. Den 20 oktober 2022 undertecknade Y församling ett köpekontrakt avseende fastigheten U med adress Vgatan, X. Köpare var S, köpeskillingen åttiofem miljoner kronor och tillträdesdag den 2 januari 2023 eller tidigare överenskommen dag. Ändring av tillträdesdag skulle avtalas skriftligt i samråd med handläggande fastighetsmäklare. Såsom villkor antecknades i § 3 "Detta köpekontrakt ("Avtalet") är för sitt bestånd villkorat av att Kyrkofullmäktige godkänner överlåtelsen, senast den 20 november 2022. För det fall Kyrkofullmäktige inte godkänner överlåtelsen förfaller Avtalet i sin helhet, och samtliga prestationer ska återgå. Parterna har inte rätt till anspråk gentemot varandra."

Av § 16 i kontraktet framgår att församlingen ges möjlighet att hyra lokaler i fastigheten. Vid ordinarie sammanträde med Kyrkofullmäktige den 7 december 2022 fattades beslut om försäljning av fastigheten U, Vgatan, till S. I skrivelse som inkom till domkapitlet i X den 22 december 2022 begärde A och B att det beslut som Kyrkofullmäktige fattade den 7 december 2022 om försäljning av fastigheten U på Vgatan i X skulle upphävas. Samtidigt framställdes yrkande om inhibition av beslutet. Domkapitlet meddelade den 30 december 2022 ett beslut om verkställighetsförbud enligt 57 kap 16 § kyrkoordningen. Beslutet överklagades av kyrkofullmäktige. Till grund får sitt yrkande om beslutsprövning anförde klagandena att lokalförsörjningsplan inte hade upprättats och inte varit en del

av beslutsunderlaget, att MBL-förhandling inte hade genomförts samt att ärendets beredning hade varit otillräcklig.

Kyrkofullmäktige bestred begäran om beslutsprövning och anförde i första hand att beslutet den 7 december var ett verkställighetsbeslut som inte kunde beslutsprövas och därefter i sak att det fanns en lokalförsörjningsplan som dock skulle kompletteras och omarbetas men att det förhållandet inte utgjorde hinder för försäljning. Inte heller förelåg enligt Kyrkofullmäktige påstådda brister i avseende på MBLs regelverk eller i beredningen av ärendet, varför försäljningsbeslutet inte stred mot någon av punkterna i 57 kap. 10 § kyrkoordningen.

I beslut den 22 februari 2023, § 22, DK 2022–0215, upphävde domkapitlet Kyrkofullmäktiges beslut den 7 december 2022, § 85, om att försälja U med motiveringen att beslutet om försäljning utan att ha en uppdaterad och fullständig lokalförsörjningsplan strider mot såväl kyrkoordningens bestämmelser om lokalförsörjningsplan (47 kap. 12 §) som Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB 2018:8) med närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner. Den 1 mars 2023 avskrev Överklagandenämnden ärendet gällande verkställighetsförbud som domkapitlet meddelat den 30 december 2022 med motiveringen att domkapitlet slutligt avgjort ärendet den 22 februari 2023 varför frågan om verkställighetsförbud förfallit.

Den 15 mars 2023 överklagade Kyrkofullmäktige domkapitlets beslut den 22 februari 2023, § 22, till Överklagandenämnden med yrkande om undanröjande av domkapitlets beslut.

Kyrkofullmäktiges förnyade beslut i samma ärende

Vid ett extra sammanträde den 23 februari 2023 med Kyrkofullmäktige fattades förnyat beslut, § 22, gällande försäljningen av fastigheten U X (Vgatan) enligt följande.

Kyrkofullmäktige beslutade att, med upphävande av kyrkofullmäktiges beslut den 18 augusti 2022 §53 och den 7 december 2022 § 85, efter förhandlingar enligt 11 §lagen (§976:580) om medbestämmande i arbetslivet och efter fastställd barnkonsekvensanalys (se KF§ 84 2022) sälja fastigheten X U till S för 85 miljoner kr. Församlingen kommer enligt avtal med S att hyra nuvarande kanslilokaler inklusive K för en period om fem år med möjlighet till förlängning med tre år i taget med besittningsskydd enligt jordabalken.

12 ledamöter röstade för 3 ledamöter röstade mot. Mot beslutet reserverade sig A, B, D.

Klagandenas yrkande

A och B har i en skrivelse som inkom till domkapitlet i X den 14 mars 2023 begärt att det beslut som Kyrkofullmäktige fattade den 23 februari 2023 om försäljning av fastigheten U på Vgatan i X ska upphävas. De har därtill yrkat att domkapitlet ska besluta om inhibition av beslutet så att försäljningen inte kan verkställas under domkapitlets behandling av begäran om beslutsprövning.

Till grund får sitt yrkande om beslutsprövning har klagandena huvudsakligen anført att lokalförsörjningsplan inte har upprättats och inte varit en del av beslutsunderlaget. Domkapitlet meddelade den 17 mars 2023 ett beslut om verkställighetsförbud enligt 57 kap.16 § kyrkoordningen med motiveringen att beslutet synes strida mot 47 kap. 12 § kyrkoordningen enligt vilken bestämmelse det skall finnas en lokalförsörjningsplan, vilken i sin tur skall uppfylla kraven uppställda i Kyrkostyrelsens beslut med närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner, SvKB 2018:8. Klaganden har utvecklat grunderna får sin begäran om beslutsprövning bland annat enligt följande.

Domkapitlet har i sitt beslut den 22 februari 2023 pekat på att varken avsaknaden av MBL-förhandling eller bristande kvalitet i beredningen kan läggas till grund för upphävande av försäljningsbeslutet Dock pekar domkapitlet på att avsaknaden av uppdaterad och fullständig lokalförsörjningsplan utgör en sådan

grund. Eftersom en sådan fortfarande saknas och inte har varit del av beslutsunderlaget, så anförs detta som huvudsakligt argument i denna begäran. Församlingen saknar en lokalförsörjningsplan, där man utifrån församlingens förutsättningar och verksamhet kartlägger vilka lokaler man har tillgång till, och vilka behov man ser framåt. Detta har påtalats då det är anmärkningsvärt att en sådan inte tas fram som del av underlaget för ett beslut som rör just församlingens lokaler. Det dokument som finns, och som kallas Lokalförsörjningsplan, är snarare till formen en broschyr som presenterar vilka lokaler som församlingen disponerar och uppfyller inte Kyrkostyrelsens bestämmelser om lokalförsörjningsplaner (SvKB 2018:8). Exempel på brister är att centrala delar såsom en kartläggning av verksamhetens behov, omvärldsanalys, mål och syfte med planen, nyttjandeanalys etc. saknas. Församlingen är väl medvetet om detta faktum, och man har anlitat en konsultfirma, R, som får närvarande arbetar med frågan, men arbetet kommer inte vara klart före sommaren 2023. Att därmed ta ett beslut om en omdisponering av fastighetsbeståndet innan denna plan är klar är anmärkningsvärt, i synnerhet när man är medveten om domkapitlets inställning i frågan.

Kyrkofullmäktiges yttrande

Kyrkofullmäktige har bestritt begäran om beslutsprövning och hemställt att domkapitlet omedelbart fattar slutligt beslut i ärendet utan ytterligare skriftväxling eftersom parternas ståndpunkter och återopade omständigheter är ömsesidigt väl kända och kommenterade i det tidigare ärendet DK 2022–0215. Till utveckling av talan har Kyrkofullmäktige emellertid tillagt bland annat följande. Församlingen har en av Kyrkofullmäktige beslutad lokalförsörjningsplan 2022–2030. Stiftet har framfört synpunkter på lokalförsörjningsplanen och denna är därför under omarbetning och komplettering av konsulter som stiftet har rekommenderat och anvisat. Arbetet har dragit ut på tiden vilket beklagas men det ligger i allt väsentligt utanför kyrkofullmäktiges eller kyrkorådets kontroll.

Församlingen är i behov av pengar för restaureringen av Y kyrka och en aldrig så perfekt upprättad lokalförsörjningsplan kommer inte att leda till någon annan slutsats. Mot den bakgrunden är det orimligt och oproportionerligt att upphäva försäljningsbeslutet. Det finns inte någon regel i kyrkoordningen som föreskriver att det i beredningen av ett ärende om avyttring av fast egendom som församlingen äger ska ingå en analys av vilka konsekvenser avyttringen har i förhållande till församlingens lokalförsörjningsplan. Inte heller utgör förekomsten av en lokalförsörjningsplan en förutsättning för att Kyrkofullmäktige ska kunna ingå ett civilrättsligt bindande avtal.

Skäl för domkapitlets beslut

Beslut av en församling kan prövas av domkapitlet enligt bestämmelserna om beslutsprövning i 57 kap. 8–18 §§ kyrkoordningen.

Av 57 kap. 10 § kyrkoordningen följer att ett beslut ska upphävas om det

1. inte har tillkommit i rätt ordning,
2. hänför sig till något som inte är en angelägenhet för församlingen, pastoratet, samfälligheten respektive stiftet,
3. har fattats av ett organ som har överskridit sina befogenheter, eller
4. strider mot kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa.

Om ett prövat beslut strider mot någon av de nämnda punkterna ska det upphävas.

Domkapitlet har, såsom klagandena redan anfört, i sitt beslut den 22 februari 2023, § 22, DK 2022–0215, se bilaga till detta beslut, pekat på att varken avsaknaden av MBL-förhandling eller bristande kvalitet i beredningen kan läggas till grund för upphävande av aktuellt beslut, varför dessa frågeställningar nu lämnas därhän.

Vad däremot gäller klagandenas yrkande om att beslutet om försäljning skall upphävas på den grunden att lokalförsörjningsplan inte har upprättats och inte varit en del av beslutsunderlaget gör domkapitlet fortfarande följande bedömning.

Bestämmelsen i 47 kap. 12 § kyrkoordningen om lokalförsörjningsplan infördes genom beslut av 2016 års kyrkomöte. En lokalförsörjningsplan är tänkt att ligga till grund för en övergripande och långsiktig planering av församlingens lokalförsörjning. Den ska tillse att församlingens fastigheter täcker verksamhetens behov och den ska vara av betydelse för budget och ekonomisk planering på längre sikt. Kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om det ska ske en ändring av lokalförsörjningsplanen.

Till ledning för församlingarnas arbete med lokalförsörjningsplan har Kyrkostyrelsen beslutat om närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner (SvKB 2018:8). Av bestämmelserna framgår bland annat att planen ska relatera till församlingsinstruktionen och avse en period om minst tio år. Den ska innehålla en redogörelse för kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen. Den ska vidare bland annat innehålla en åtgärdsplan och en konsekvensanalys utifrån olika perspektiv.

Kyrkofullmäktige fastställde i början av år 2022 en lokalförsörjningsplan för åren 2022–2030. Planen innehåller en redogörelse för församlingens fastighetsbestånd men lämnar i övrigt en hel del att önska. Således saknas bland annat mål för lokalförsörjningen på sikt och planering för de närmaste tio åren. Om fastigheten U sägs inget mer än att den ingår i församlingens bestånd och att det föreligger akut behov av att renovera taket samt fasaden som vittrar. I övrigt löpande underhåll.

Församlingen fick redan i februari 2022 återkoppling från X stift om att lokalförsörjningsplanen var i behov av omfattande kompletteringar och enligt uppgift i ärendet är det arbetet igångsatt men ännu inte slutfört.

Vad gäller frågan om huruvida avsaknaden av en fullständig lokalförsörjningsplan är en sådan omständighet som kan ligga till grund för ett upphävande av ett beslut har kyrkofullmäktige anfört att det inte av 47 kap. 12 § kyrkoordningen framgår att en lokalförsörjningsplan är en förutsättning för att kyrkofullmäktige ska kunna ingå ett civilrättsligt bindande avtal om att avyttra en fastighet som församlingen äger. Inte heller finns det, påpekar kyrkofullmäktige, någon bestämmelse om att kyrkorådet ska analysera frågan i sin beredning såsom är fallet med en barnkonsekvensanalys. Fullmäktige har vidare anfört att avyttringen var väl. förenlig med lokalförsörjningsplanen.

Domkapitlet gör i denna del en annan bedömning. Bestämmelserna i kyrkoordningen och SvKB har tillkommit för att säkerställa att församlingarna planerar sin lokalförsörjning på både kort och lång sikt. Lokalförsörjningsplanen bör relatera till församlingsinstruktionen eftersom syftet med planen är att tillse att församlingens fastigheter täcker verksamhetens behov. I förevarande fall har församlingen avyttrat en fastighet i vilken församlingen bedriver verksamhet utan att göra andra överväganden än att förhyra de lokaler som redan nu används i den avyttrade fastigheten. Det framgår inte av lokalförsörjningsplanen att det fanns en avsikt att avyttra en fastighet där församlingen bedriver sin verksamhet. Mot bakgrund av att ett principbeslut om försäljning av fastigheten togs bara ett drygt halvår efter antagandet av planen borde detta varit något som skulle ha tagits upp där. Vad försäljningen får för konsekvenser på tio års sikt och den ekonomiska planeringen samt betydelsen för verksamheten i övrigt framgår inte heller av lokalförsörjningsplanen. Försäljningen kan inte anses vara förenlig med lokalförsörjningsplanen eftersom planen inget nämner om avyttring eller omdisponering av lokaler. Att församlingen inte redan under sommaren, när frågan om försäljning av fastigheten U konkretiserades, tog sin fråga om att komplettera och revidera lokalförsörjningsplanen är ägnat att förvåna. Till detta kommer att stiftet redan i februari 2022 för församlingen pekade på att lokalförsörjningsplanen var i behov av kompletteringar. Sammantaget bedömer domkapitlet att lokalförsörjningsplanen inte uppfyller de krav som kan ställas på en sådan.

Enligt domkapitlet strider beslutet om att sälja fastigheten U utan att ha en uppdaterad och fullständig lokalförsörjningsplan mot såväl kyrkoordningens bestämmelse om lokalförsörjningsplan (47 kap. 12 §)

som Svenskakyrkans bestämmelser (SvKB 2018:8) med närmare bestämmelser om lokalförsörjningsplaner.

Beslutet om att avyttra fastigheten U ska därför upphävas.

Domkapitlet antecknar att den prövning som nu gjorts enligt kyrkoordningens regelverk skall särskiljas från det civilrättsliga förhållandet mellan säljare och köpare.

.....